Recensioner

Nytt om daggflugor

Bächli G. & Burla, H. *Diptera Drosophilidae*. Insecta Helvetica, Fauna 7. 116 s, 216 figurer, 4 planscher (3 i färg). Schweizerischen Entomologischen Institut, ETH-Zentrum, CH-8092 Zürich. SFr 20:—.

I faunaserien Insecta Helvetica har den första Diptera-delen utkommit, författad av de två välkända drosophilidforskarna Bächli och Burla. Den behandlar alltså daggflugorna (inkl. bananflugorna), Drosophilidae. Arbetet, som är på tyska, inleds med korta avsnitt om biotoper, näringssätt, uppfödning, preparering, faunistisk ekologi, taxonomiskt använda karaktärer m m. Det morfologiska avsnittet är kort och klart, alla använda strukturer är tydligt och klart illustrerade.

Huvudavsnittet utgöres av bestämningstabeller och korta kommentarer till de behandlade släktena och arterna. Tabellerna är rikligt illustrerade med enkla, goda bilder; oftast är båda alternativen i en jämförelse avbildade och bilderna finns på samma sida, som den text de skall förtydliga. Om en karaktär används på flera ställen, upprepas de aktuella bilderna så att man slipper bläddra fram och tillbaka för att hitta dem. Kommentarerna innehåller inga beskrivningar men ger ibland enstaka uppgifter och jämförelser, som kan styrka identifieringen, och består huvudsakligen av biologiska notiser och utbredningsuppgifter. Färgplanscherna ger 12 vårdade habitusbilder och 12 vingbilder avslutar.

Faunan är föredömligt uppställd och illustrerad, nog det bästa jag sett när det gäller flugor, och den bör möjliggöra även för nybörjaren att bestämma drosophiliderna, även om det naturligtvis krävs en del övning att igenkänna vissa bilder hos exemplaret. Dissektionen av genitalierna kräver ju också övning.

Boken täcker inte helt den svenska faunan. Alla våra 8 släkten och 15 av 16 undersläkten finns med samt 44 av våra 55 arter. Det är främst ett antal nordliga former som saknas.

Hugo Andersson

Knuffa för insekter 2

Fältbiologerna. 1986. *Knuffa för insekter. Del II – Om insekternas ekologi och evolution.* 199 s. Boken kan beställas från Fältbiologerna, Box 6022, 191 06 Sollentuna, tel. 08-754 46 40. Pris: 40 kr för medlem i SNF eller Fältbiologerna, annars 64 kr.

I och med utgången av 1986 är Fältbiologernas insektsknuff över för den här gången. Ett flertal insektskurser har ordnats runt om i landet och fyra böcker har man givit ut. Förutom de allmänt hållna "Knuffa"-böckerna (två delar) har det blivit en bestämningsbok över svenska trollsländor och en över svenska hopprätvingar.

Medan "Knuffa för insekter Del I" beskriver de olika insektgrupperna handlar del II om insektsekologi. Del II är skriven av samma författarteam som skrivit del I, men i del II har man höjt ambitionsnivån, och boken är skriven med en tydlig populärvetenskaplig ansats. Det är ingen lätt uppgift författarna givit sig i kast med och med tanke på att de enligt egen utsago inte är "proffsentomologer" är det ett förvånansvärt fint resultat de har presterat.

"Knuffa för insekter Del II" sönderfaller innehållsmässigt i två delar, även om detta inte markerats av författarna. Den första delen (ungefär en fjärdedel av boken) behandlar allmänna ekologiska och evolutionära teorier medan resten av boken ägnas åt utvalda problemområden inom insektsekologin. Varje kapitel är försett med aktivitetstips och boken avslutas med litteraturtips uppdelade kapitelvis.

Den allmänna delen av boken varierar stort i kvalitet. Bitvis presenteras underbart enkla och slående förklaringar av komplicerade begrepp, men i många avsnitt har författarna inte riktigt nått den logiska stringens och exakthet i språket som fordras i en allmänteoretisk text. I några fall är skildringen direkt tveksam, som exempelvis när "character displacement" i fältbiologernas version blir liktydigt med utslagning av hybrider mellan närstående arter, när ogrenad artbildning (anagenes) utan kommentarer presenteras som ett fullvärdigt alternativ till grenad artbildning (kladogenes), eller när man använder gruppselektionistiska resonemang av typen "en population strävar ef-